

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2025/58 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı : 2026/19

Karar Tarihi : 26/3/2026

I. MALİ DENETİMİN KONUSU

Doğuş Partisinin 2024 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Doğuş Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2024 yılı kesin hesabına ilişkin belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Raportör Oğuz ÇAKAR tarafından Heyete sunulan ilk inceleme raporu, Anayasa'nın ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Parti Genel Merkezi tarafından Anayasa Mahkemesine sunulan yazı ekinde 2024 yılı kesin hesaplarının incelenip birleştirildiği ve onaylandığına ilişkin yönetim kurulu kararının onaylı örneği, birleştirilmiş kesin hesap, bağlı ilçeleri de kapsayan ve il sorumluları tarafından imzalanmış olan iller teşkilatı kesin hesaplarının onaylı örnekleri ile genel merkez tarafından düzenlenecek olan il teşkilatları kesin hesaplarının icmal listesinde gelir gider kaydının, parti genel sekreteri ve genel saymanının imzasını taşıyan yıl sonu kasa mevcudunu gösteren kasa sayım tutanağının bulunmadığı, ayrıca Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının gönderdiği listede 2024 yılında aktif olarak görülen 10 il teşkilatına ait kesin hesapların onaylı örneklerinde gelir ve gider kaydına yer verilmediği tespit edilmiştir.

3. 2820 sayılı Kanun'un 74. maddesinin ikinci ve Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 51. maddesinin birinci fıkrası uyarınca, siyasi partilerin genel başkanları tarafından imzalanmış yazı ekinde merkez karar ve yönetim kurullarınca (parti tüzüğünde kesin hesapları onaylama görevi verilen yetkili organlarınca) alınmış parti genel merkezi ve il örgütleri kesin hesaplarının incelenip kabul edildiğine ve birleştirildiğine ilişkin kararın onaylı örneğini, birleştirilmiş kesin hesabın onaylı örneğini, bağlı ilçeleri de kapsayan ve il sorumluları tarafından imzalanmış olan iller teşkilatı kesin hesaplarının onaylı örnekleri ile genel merkez tarafından düzenlenecek olan il teşkilatları kesin hesaplarının icmal listesini ve parti genel sekreteri ve genel saymanının imzasını taşıyan yıl sonu kasa mevcudunu gösteren kasa sayım tutanağını Anayasa Mahkemesine sunmaları zorunludur.

4. Siyasi partilerin faaliyetlerini yürüttükleri genel merkez, il, ilçe ve belde başkanlıklarına ait yerler partiye ait olabileceği gibi kiralık olarak da kullanılabilecektir. Parti yetkililerine ait olan veya kendilerinin kullandıkları yerlerde siyasi parti faaliyette bulunuyor ise bu takdirde kira sözleşmesi düzenlenerek kiraya isabet eden tutar partiye bağış olarak kaydedilmelidir.

5. Ayrıca partilerin genel merkez, il, ilçe ve belde başkanlıklarının hayatın olağan akışı gereği kira, su, elektrik, posta, telefon, kırtasiye, tutulacak defterleri satın almak gibi birtakım genel yönetim giderlerini de yapması gerekir.

6. 2820 sayılı Kanun'un 69. maddesinde bir siyasi partinin bütün gelirlerinin o siyasi partinin tüzel kişiliği adına elde edileceği, 70. maddesinde siyasi partilerin giderlerinin amaçlarına aykırı olamayacağı ve bir siyasi partinin bütün giderlerinin o siyasi parti tüzel kişiliği adına yapılacağı, 111. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde de yapılan inceleme ve araştırmaları engelleyen, istenen bilgileri vermeyen parti sorumluları hakkında 6 aydan 1 yıla kadar hapis ve 60 milyon liradan az olmamak üzere ağır para cezası verileceği hüküm altına alınmıştır. Bu hükümlere göre parti yetkililerinin genel yönetim giderlerini kendi imkânlarıyla karşılamaları mümkün değildir. Parti yetkilileri, bu şekilde yaptıkları gider bedellerini partiye bağış geliri olarak kaydetmek suretiyle parti tüzel kişiliği adına hesaplara dâhil etmelidir.

7. Parti il örgütleri tarafından yönetim gideri yapılmaması hayatın olağan akışına uygun değildir. Yönetim giderlerinin hesaplarda görülmemesi kayıt dışı gelir ve gider oluşturulduğunu göstermektedir. Bu durumda 2820 sayılı Kanun'un 69. ve 70. maddelerine aykırı davranılmış olmaktadır.

8. Anayasa Mahkemesine hesap verilebilir şekilde kayıt ve belge düzeninin oluşturulmaması, hesabın dışında gelir ve gider yapılması ve istenen bilgilerin istendiği şekliyle verilmemesi inceleme ve araştırmayı engellemeye yönelik eylemler olduğundan Kanun'un 111. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince gerekli işlemlerin yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulması gerekir.

9. Diğer yandan merkez karar ve yönetim kurulunca alınmış Parti Genel Merkezi ve il örgütleri kesin hesaplarının incelenip kabul edildiğine ilişkin kararın onaylı örneğinin, birleştirilmiş kesin hesabın onaylı örneğinin, bağlı ilçeleri de kapsayan ve il sorumluları tarafından imzalanmış olan iller teşkilatı kesin hesaplarının onaylı örnekleri ile Genel Merkez tarafından düzenlenecek olan il teşkilatları kesin hesaplarının icmal listesinin ve parti genel sekreteri ile genel saymanının imzasını taşıyan yıl sonu kasa mevcudunu gösteren kasa sayım tutanağının bulunmaması nedeniyle Partinin 2024 yılı hesabının 2820 sayılı Kanun uyarınca kabul edilmesi mümkün değildir.

III. SONUÇ

Doğuş Partisinin 2024 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

A. Parti Genel Merkezi ve il örgütleri kesin hesaplarının incelenip kabul edildiğine ilişkin kararın onaylı örneği, birleştirilmiş kesin hesabın onaylı örneği, bağlı ilçeleri de kapsayan ve il sorumluları tarafından imzalanmış olan iller teşkilatı kesin hesaplarının onaylı örnekleri ile genel merkez tarafından düzenlenecek olan il teşkilatları kesin hesaplarının icmal listesi ve parti genel sekreteri ile genel saymanının imzasını taşıyan yıl sonu kasa mevcudunu gösteren kasa sayım tutanağı bulunmadığından Partinin 2024 yılı hesabının 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu uyarınca kabul edilmesinin mümkün olmadığına,

B. Anayasa Mahkemesine hesap verilebilir şekilde kayıt ve belge düzeninin oluşturulmaması ve istenen bilgilerin istendiği şekliyle verilmemesi inceleme ve araştırmayı engellemeye yönelik eylemler olduğundan 2820 sayılı Kanun'un 111. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca yasal işlem yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına,

26/3/2026 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Başkanvekili
İrfan FİDAN

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Üye
Yılmaz AKÇİL

Üye
Ömer ÇINAR

Üye
Metin KIRATLI